

MARKEDS- RAPPORT PENSJON

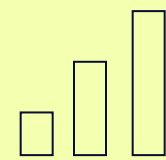
Desember 2023

Verdensbildet

Etter at den amerikanske sentralbanken (Fed) varslet på desembermøtet at styringsrenten vil bli kuttet 3 ganger i løpet av 2024, som var noe mer enn ventet, falt de lange rentene kraftig og risikoappetitten i markedet økte. Dermed endte 2023 som et fantastisk godt år i aksjemarkedene, men også et godt år i obligasjonsmarkedene. I desember økte også optimismen for en myk landing både i den amerikanske og den europeiske økonomien etter positive inflasjonsnyheter. Norske bedrifter rapporterer om bedre tilgang på arbeidskraft. Selv om arbeidsledigheten fortsatt er lav (1,9 prosent i november), er økonomien på vei til å kjøles ned når effektene av Norges Banks rentehevinger slår inn. I 2024 er det ventet at veksten i økonomien blir lav og arbeidsledigheten øker.

Aksjemarkedet

Oppgangen i aksjemarkedene fortsatte i desember. Den brede verdensindeksen, MSCI World (i USD), steg 4,9 prosent denne måneden og endte opp hele 23,6 prosent i 2023. Forventninger om rentekutt i 2024 gjorde eiendomssektoren til vinneren i desember, opp 7,7 prosent (i USD), mens industri var nest beste sektor med en oppgang på 7,4 prosent (i USD). Som følge av nedgangen i oljeprisen i desember var energi svakeste sektor, opp 0,4 prosent. Den svake energisektoren gjorde at det norske aksjemarkedet hadde en relativt mer beskjeden utvikling i år. Oslo Børs Fondsindeks (OSEFX) steg «bare» 1,2 prosent i desember og endte året med en oppgang på 11,2 prosent. At kronen styrket seg kraftig i desember nøytraliserte den sterke internasjonale aksjeoppgangen målt i kroner.

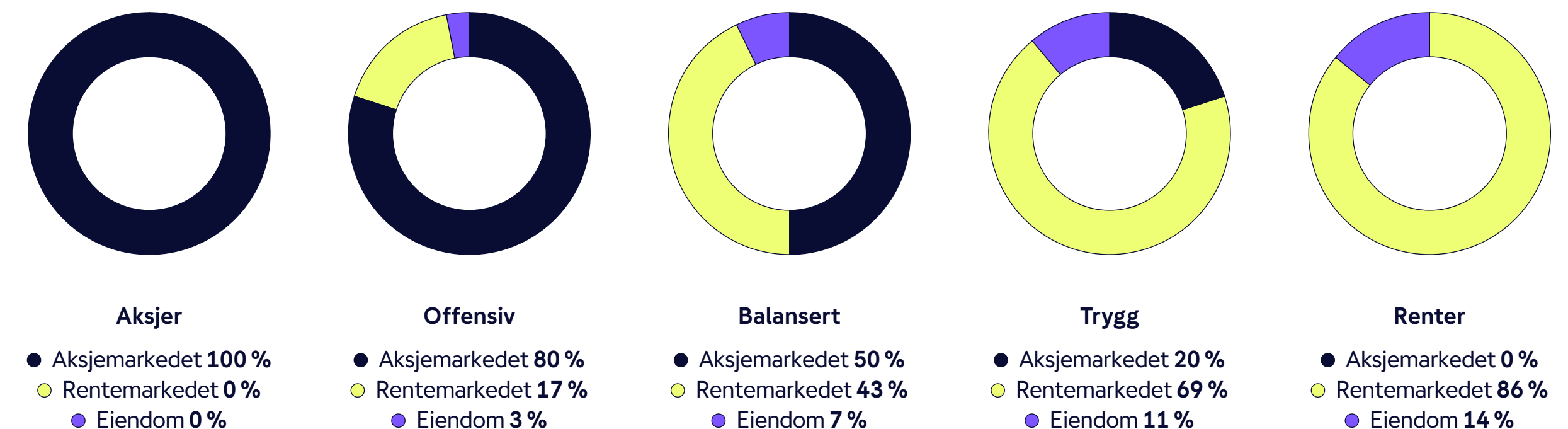
Rentemarkedet

Norges Bank valgte å sette opp styringsrenten til 4,5 prosent i desember. Sentralbanksjefen uttalte at selv om tallene for norsk prisvekst var noe lavere enn ventet, er den fortsatt klart over målet på 2 prosent. Utsikter til høy lønnsvekst også i 2024, og den kraftige svekkelsen av den norske kronen gjennom 2023 har også vært bekymringsfull for Norges Bank. Amerikanske inflasjonstall for desember kom inn noe høyere enn ventet, men markedet holder allikevel fortsatt på troen om at første rentekutt fra Fed kommer allerede i mars 2024. Tiårs statsobligasjonsrente i USA falt med hele 47 basispunkter i desember, til 3,88 prosent, mens den tilsvarende tyske renten falt med 45 punkter, til 2,03 prosent. Den norske tiårs statsobligasjonsrenten falt 34 basispunkter i november, til 3,2 prosent.

Avkastningsoversikt per 31.12.2023

Porteføljer per 31.12.2023	Avkastning fond desember	Avkastning fond 2023
KOMBINERT		
Kombinert Aksjer	1,9 %	20,6 %
Kombinert Offensiv	1,9 %	17,2 %
Kombinert Balansert	1,9 %	12,2 %
Kombinert Trygg	1,9 %	7,4 %
Kombinert Renter	1,9 %	4,2 %
Grønn Fremtid Kombinert		
Grønn Fremtid Kombinert Aksjer	0,7 %	23,8 %
Grønn Fremtid Kombinert Renter	3,3 %	6,5 %
FONDSTORG, utvalgte fond		
Danske Invest Norsk Likviditet I	0,63 %	5,71 %
Danske Invest Norsk Obligasjon	1,74 %	4,95 %
Nordea Global High Yield	2,84 %	9,92 %
Danske Invest Norge I	1,38 %	7,38 %
Storebrand Norge	1,69 %	12,52 %
DNB Miljøinvest	9,65 %	12,03 %
Schroder Int. Sel. Fund Emerging	3,02 %	7,26 %

Spareprofiler

Oversikt desember 2023

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt desember 2023	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Valuta	8
Råvarer	9
Pensjonssparing	10

	Avkastning desember	Avkastning 2023	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 3 år	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 10 år
Porteføljer per 31.12.2023	Fond	Fond	Fond	Fond
KOMBINERT				
Kombinert Aksjer	1,9 %	20,6 %	9,3 %	11,3 %
Kombinert Offensiv	1,9 %	17,2 %	7,2 %	9,7 %
Kombinert Balansert	1,9 %	12,2 %	3,9 %	7,0 %
Kombinert Trygg	1,9 %	7,4 %	0,7 %	4,4 %
Kombinert Renter	1,9 %	4,2 %	-1,5 %	2,5 %
Grønn Fremtid Kombinert*				
Grønn Fremtid Kombinert Aksjer	0,7 %	23,8 %	-	-
Grønn Fremtid Kombinert Renter	3,3 %	6,5 %	-	-
Kombinert Valutasikret				
Kombinert Aksjer Valutasikret	3,4 %	19,6 %	8,3 %	9,0 %
Kombinert Offensiv Valutasikret	3,1 %	16,4 %	6,4 %	7,8 %
Kombinert Balansert Valutasikret	2,7 %	11,7 %	3,5 %	5,9 %
Kombinert Trygg Valutasikret	2,2 %	7,2 %	0,6 %	3,9 %
Kombinert Renter Valutasikret	1,9 %	4,2 %	-1,5 %	2,5 %
AKTIV				
Aktiv Aksjer	0,9 %	12,1 %	4,0 %	9,4 %
Aktiv Offensiv	1,0 %	10,6 %	3,1 %	8,2 %
Aktiv Balansert	1,2 %	8,3 %	1,7 %	6,2 %
Aktiv Trygg	1,4 %	5,9 %	0,1 %	4,0 %
Grønn Fremtid Aktiv*				
Grønn Fremtid Aktiv Aksjer	0,4 %	16,3 %	-	-
Grønn Fremtid Aktiv Renter	3,2 %	5,9 %	-	-
INDEKS				
Indeks Aksjer	3,2 %	19,6 %	8,1 %	-
Indeks Offensiv	3,1 %	17,0 %	6,4 %	-
Indeks Balansert	3,0 %	12,9 %	3,6 %	-
Indeks Trygg	2,9 %	9,0 %	0,8 %	-
Indeks Renter	2,8 %	6,4 %	-1,2 %	-
Grønn Fremtid Core*				
Grønn Fremtid Core Aksjer	1,2 %	23,7 %	-	-
Grønn Fremtid Core Renter	3,4 %	6,8 %	-	-

* Startdato 01.03.2022

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt desember 2023	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Valuta	8
Råvarer	9
Pensjonssparing	10

	Avkastning desember	Avkastning 2023	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 3 år	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 10 år
Utvalgte fond per 31.12.2023	Fond	Fond	Fond	Fond
FONDSTORG				
Danske Invest Norsk Likviditet I	0,63 %	5,71 %	2,45 %	1,91 %
Danske Invest Norsk Obligasjon	1,74 %	4,95 %	0,62 %	2,26 %
Nordea Global High Yield	2,84 %	9,92 %	0,80 %	3,35 %
Danske Invest Norge I	1,38 %	7,38 %	8,54 %	8,06 %
Storebrand Norge	1,69 %	12,52 %	6,74 %	9,85 %
DNB Miljøinvest	9,65 %	12,03 %	6,58 %	14,98 %
Schroder Int. Sel. Fund Emerging	3,02 %	7,26 %	-8,31 %	1,81 %

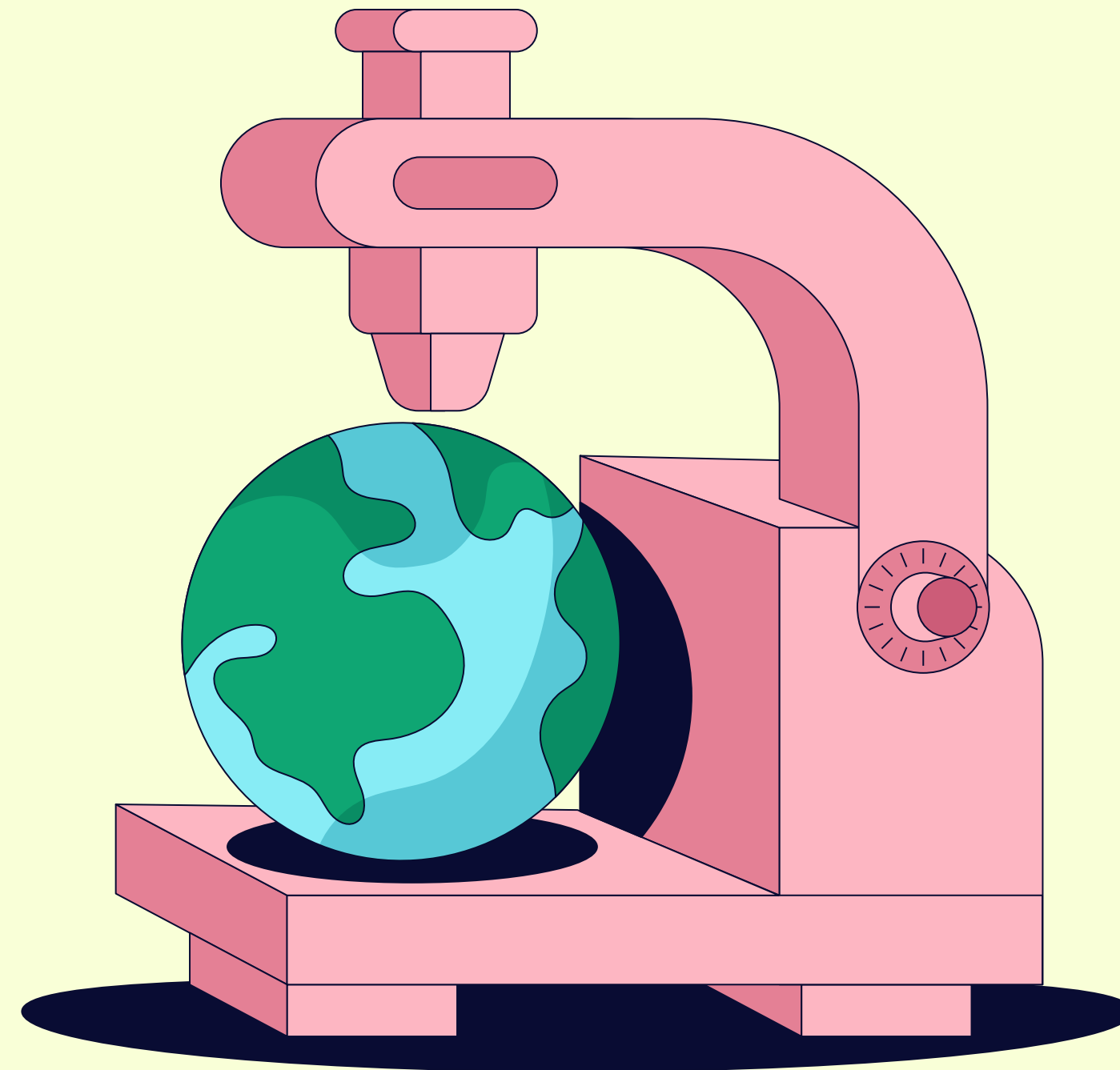
For andre fond vennligst se gjensidige.no

	Avkastning desember	Avkastning 2023	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 3 år	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 10 år
Aksjeindekser per 31.12.2023				
Oslo: OSEFX/Norske aksjefond	1,20 %	11,19 %	7,77 %	8,79 %
Oslo: OSEBX/Norske aksjer	0,21 %	9,89 %	10,29 %	9,18 %
New York: S&P 500	4,42 %	24,23 %	8,29 %	10,20 %
Europa: MSCI Europe (Price)	3,28 %	11,24 %	5,92 %	3,62 %
MSCI World/Globale Aksjefond	4,91 %	23,79 %	7,27 %	8,83 %
MSCI Emerging Markets aksjefond	3,71 %	7,04 %	-7,45 %	0,05 %

	Kurs	Endring desember	Endring 2023
Valuta per 31.12.2023			
USD/NOK	10,17	-5,87 %	3,75 %
EUR/NOK	11,23	-4,52 %	7,01 %

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt desember 2023	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Valuta	8
Råvarer	9
Pensjonssparing	10

Verdensbildet

Etter at den amerikanske sentralbanken (Fed) varslet på desembermøtet at styringsrenten vil bli kuttet 3 ganger i løpet av 2024, som var noe mer enn ventet, falt de lange rentene kraftig og risikoappetitten i markedet økte. Dermed endte 2023 som et fantastisk godt år i aksjemarkedene, men også et godt år i obligasjonsmarkedene. Positive inflasjonsnyheter i desember og forventninger om at rentetoppen nå er nådd styrker troen på en myk landing både i den amerikanske og den europeiske økonomien.

Den geopolitiske uroen eskalerte videre i desember da situasjonen i Rødehavet er spent etter flere angrep på skip. Det er den jemenittiske Houthi-militsen som tar på seg ansvaret for angrepene, og opprørerne truer med å angripe alle skip med israelske interesser som passerer Rødehavet.

I USA viste arbeidsmarkedsrapporten en god vekst i sysselsettingen, med god lønnsvekst og fall i ledigheten til 3,7 prosent. Selv om rapporten viser at arbeidsmarkedet fortsatt generer fremgang i privat forbruk, signaliserer de siste måneders inflasjonstall at inflasjonen begynner å komme mer under kontroll.

Norske bedrifter rapporterer om bedre tilgang på arbeidskraft den siste måneden. Selv om arbeidsledigheten fortsatt er lav (1,9 prosent i november), er økonomien på vei til å kjøles ned når effektene av Norges Banks rentehevinger slår inn. I 2024 er det ventet at veksten i økonomien blir lav og arbeidsledigheten øker.

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt desember 2023	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Valuta	8
Råvarer	9
Pensjonssparing	10

Aksjemarkedet

Oppgangen i aksjemarkedene fortsatte i desember, da det kraftige fallet i lange renter økte risikoappetitten. Den brede verdensindeksen, MSCI World (i USD), steg 4,9 prosent denne måneden og endte opp hele 23,6 prosent i 2023. Forventninger om rentekutt i 2024 gjorde eiendomssektoren til vinneren i desember, opp 7,7 prosent (i USD), mens industri var nest beste sektor med en oppgang på 7,4 prosent (i USD). Som følge av nedgangen i oljeprisen i desember var energi svakeste sektor, opp 0,4 prosent.

Oppgangen i «The Magnificent 7», de syv store teknologiselskapene Apple, Alphabet, Microsoft, Amazon, Meta, Tesla og Nvidia, gjorde teknologisektoren til vinneren for 2023. IT-sektoren endte opp 54 prosent (i USD) for året. Nvidia ble vinneraksjen med en økning på hele 239 prosent i 2023.

Den amerikanske indeksen S&P 500 steg 4,4 prosent (i USD) i desember og endte opp 24,2 prosent for året. I Europa var MSCI Europe (Price EUR) opp 3,3 prosent sist måned og 11,2 prosent i 2023. Også fremvoksende økonomier hadde en god utvikling denne måneden og MSCI EM steg 3,7 prosent (i USD) og endte opp 7 prosent i 2023. Det norske aksjemarkedet har hatt en relativt mer beskjeden utvikling i år, som følge av nedgangen i oljeprisen. Oslo Børs Fondsindeks (OSEFX) steg «bare» 1,2 prosent i desember og endte året med en oppgang på 11,2 prosent. Hovedindeksen (OSEBX) steg 0,2 prosent sist måned og endte opp 9,9 prosent i 2023. At kronen styrket seg kraftig i desember nøytraliserte den sterke internasjonale aksjeoppgangen målt i kroner.

Oslo Børs Hovedindeks

Kilde: Infront

Verdensindeksen MSCI World

Kilde: Infront

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt desember 2023	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Valuta	8
Råvarer	9
Pensjonssparing	10

Rentemarkedet

Det kom noe overraskende på markedet at Norges Bank valgte å sette opp styringsrenten fra 4,25 prosent til 4,5 prosent på rentemøtet 13. desember. Sentralbanksjef Ida Wolden Bache uttalte at selv om tallene for norsk prisvekst var noe lavere enn ventet, ligger veksten fortsatt klart over målet på 2 prosent. Samtidig er det utsikter til at lønnsveksten holder seg høy også i 2024. Den kraftige svekkelsen av den norske kronen gjennom 2023 har også vært bekymringsfull for Norges Bank, som bidrar til å holde prisveksten oppe gjennom høyere importpriser. Importerte varer står for rundt en tredjedel av konsumprisindeksen, så det merkes godt for norske forbrukere. Norges Banks komite for pengepolitikk vurderer at det trolig vil være behov for å holde renten oppe en god stund fremover for å få prisveksten tilbake til målet. Prognosen indikerer derfor at styringsrenten blir liggende på 4,5 prosent frem til høsten 2024, før den vil avta. Markedet er imidlertid skeptiske til Norges Banks prognoser og venter rentekutt allerede fra mai og utover. I begynnelsen av januar kom tallene for norsk inflasjon i desember. Samlet inflasjon kom inn på 4,8 prosent, det samme som i november, mens kjerneinflasjonen falt fra 5,8 prosent i november til 5,5 prosent i desember. Tallene var i tråd med Norges Banks forventninger og støtter opp om sentralbankens rentebane.

Både den amerikanske og den europeiske sentralbanken holdt styringsrentene uendret på desembermøtet. Amerikanske inflasjonstall for desember kom inn noe høyere enn ventet. Total inflasjon steg fra 3,1 prosent i november til 3,4 prosent på årsbasis i desember. Kjerneinflasjonen steg også 0,3 prosent fra november til desember, og det er spesielt prisveksten innenfor tjenestesektoren som holder seg høy. Markedet holder likevel fast på troen om at første rentekutt fra den amerikanske sentralbanken kommer allerede i mars og har priset inn seks rentekutt i 2024, selv om Fed selv ser for seg 3 kutt det kommende året.

Tiårs statsobligasjonsrente i USA falt med hele 47 basispunkter i desember, til 3,88 prosent, mens den tilsvarende tyske renten falt med 45 punkter, til 2,03 prosent. Den norske tiårs statsobligasjonsrenten falt 34 basispunkter i november, til 3,2 prosent.

USA: Tiårs statsobligasjonsrente 2023

Kilde: Infront

Norge: Tiårs statsobligasjonsrente 2023

Kilde: Infront

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt desember 2023	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Valuta	8
Råvarer	9
Pensjonssparing	10

Valuta

Norges Banks renteheving i desember, samt signaler om å kutte i daglige valutakjøp i begynnelsen av 2024, ga en styrking av den norske kronen mot slutten av året. Kronen styrket seg med 5,7 prosent mot dollar og 4,4 prosent mot euro i desember. Totalt sett har likevel kronen svekket seg mot både dollar og euro i 2023, med henholdsvis 4 og 7 prosent.

Den amerikanske dollaren fikk en ny tøff måned, og svekket seg med 1,4 prosent mot euro i desember.

USD/NOK 2023

Kilde: Infront

EUR/NOK

Kilde: Infront

Råvarer

Houthi-opprørernes angrep på skip i Rødehavet påvirket oljeprisen i desember positivt. Likevel er det usikkerhet rundt etterspørselen som har vært utslagsgivende for oljeprisen denne måneden. Brent-oljen endte på 77 dollar per fat, hvilket tilsvarer en nedgang på 7 prosent. Det amerikanske energidepartementet justerte opp sine forventninger til amerikansk oljeproduksjon i fjerde kvartal, og det foreligger også data som peker på økning i globale oljelagre.

De europeiske gasslagrene er fortsatt fulle, slik at gassprisene i Europa falt med 20 prosent i desember. Samlet i 2023 falt gassprisene med over 60 prosent som følge av høyt tilbud og lav etterspørsel.

Gullprisene økte i desember, noe som kan forklares av økt geopolitisk uro og utsikter for rentefall i USA. Totalt økte gullprisene med over 13 prosent i 2023. Rogers råvareindeks falt med 2 prosent i desember og endte ned nærmere 5 prosent i 2023.

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt desember 2023	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Valuta	8
Råvarer	9
Pensjonssparing	10

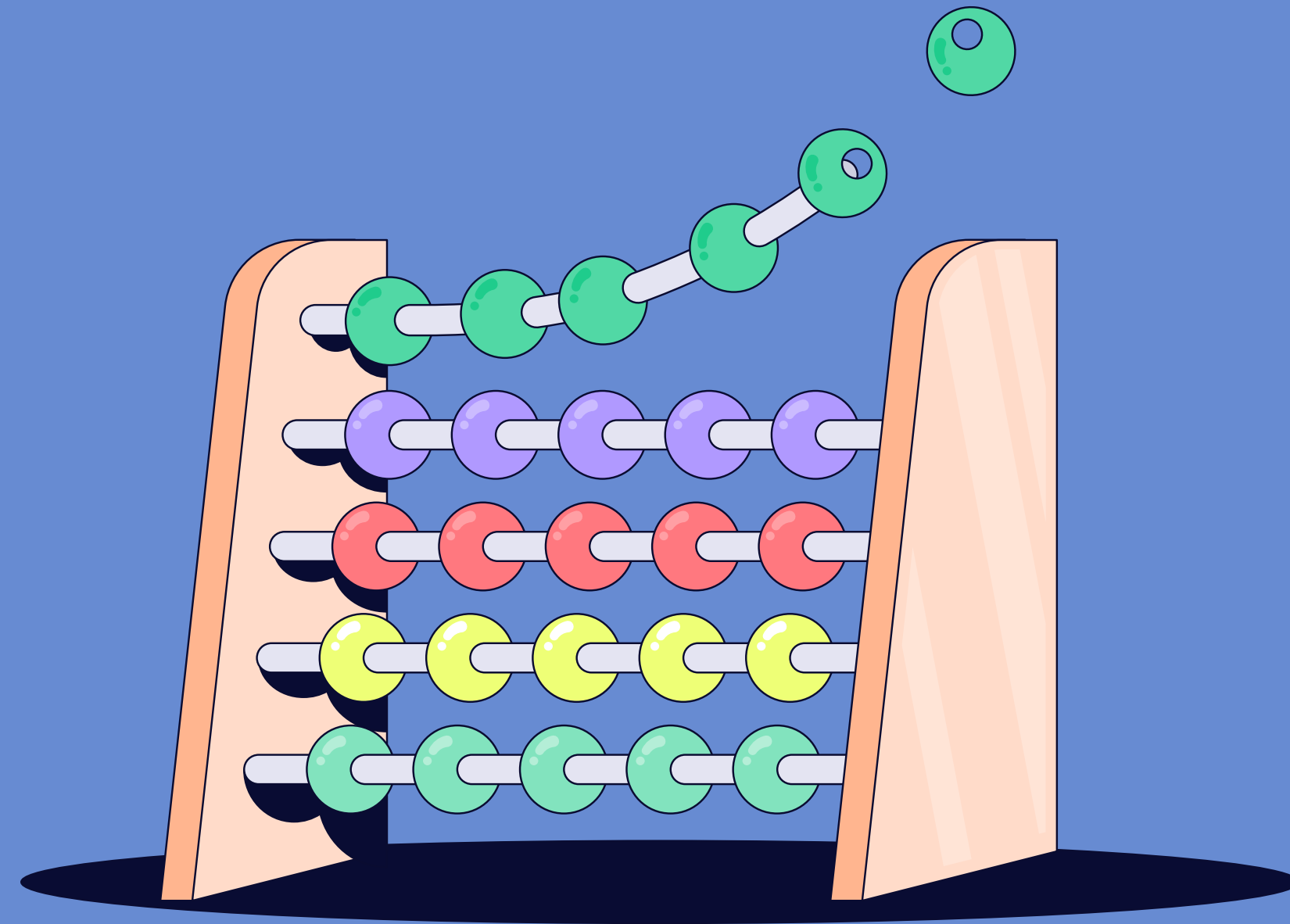
Oljepris Brent Spot indicator 2023

Kilde: Infront

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt desember 2023	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Valuta	8
Råvarer	9
Pensjonssparing	10

Pensjonssparing

Pensjonssparing og annen fondssparing er sparing med lang tidshorison. Gjensidiges generelle anbefaling er at du som kunde følger din valgte sparestrategi i henhold til dine risikopreferanser, og det er ikke gitt at man bør gjøre endringer selv om markedet svinger på kort sikt. Historien viser oss at nedgangstider i aksjemarkedet blir avløst av oppgangstider. Over tid har oppturene vært større enn nedturene. Hovedregelen er at man har tjent på å spare langsiktig i verdipapirer.

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt desember 2023	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Valuta	8
Råvarer	9
Pensjonssparing	10

Viktig informasjon om rapportene våre – ansvarsfraskrivelse

Denne rapporten er laget av Gjensidige Pensjonsforsikring AS som generelt informasjonsmateriale. Det er viktig at ingen oppfatter materialet som en personlig anbefaling av bestemte verdipapirer, finansielle instrumenter eller strategier. Innholdet er heller ikke egnet som investeringsrådgivning for den enkelte investor. Vi har basert materialet på opplysninger som er offentlig tilgjengelige. Alle vurderinger og estimater er gitt i god tro. Vi anser alle kildene våre som pålitelige, men kan ikke garantere at alle opplysningene er korrekte eller fullstendige. Gjensidige Pensjonsforsikring AS påtar seg ikke ansvar for eventuelle feil i informasjonen. Derfor kan vi heller ikke ta ansvar for eventuelle tap i forbindelse med disposisjoner som er foretatt på bakgrunn av det vi presenterer her.

Historisk avkastning er ingen garanti for fremtidig avkastning. Fremtidig avkastning vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, forvaltnernes dyktighet, fondets risiko og kostnader ved tegning, forvaltning og innløsning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap. Valutakursendringer vil kunne påvirke verdien av fondet dersom andelenes kurser stilles i fremmed valuta.

Gjensidige